

Pavel Janata se s korupcí na radnici nesetkal

Naše město už má v Parlamentu České republiky pouze jediného zástupce. Je jím ing. Pavel JANATA (45), který působí v horní komoře tohoto nejvyššího zákonodárného orgánu šestým rokem. V horkých červnových dnech poskytl pan senátor Třebíčským novinám následující rozhovor.

Prý jste už začátkem března odhadl poměrně přesně výsledek voleb do Sněmovny i procentuální zisky jednotlivých stran...

Spolu s několika přáteli jsme tipovali, kolik procent jednotlivé strany od voličů dostanou. Je pravda, že skutečnému výsledku jsem byl nakonec nejbližší. I když - stejně jako oni - jsem i já podcenil zisk velkých a přecenil výsledek malých stran. Ale tipovali jsme tři měsíce před volbami, tedy poměrně dlouho před vyvrcholením kampaně.

Jak hodnotíte výsledek červnových voleb?

Určitě se na něm projevil vliv médií, která prezentovala předvolební soubor jako střet Paroubka s Topolánkem, střet ČSSD s ODS. Ve svém důsledku na to doplatila nejen KDU-ČSL, ale menší zisky oproti předpokladům zaznamenali také zelení a komunisti.

A tuto polarizaci buď ODS nebo ČSSD nedokázala zvrátit ani kampaň křesťanských demokratů, která byla podle mého názoru velice dobrá, bohatá, zajímavá, věcná a slušná. Bohužel příliš nezabrala, protože rozhodující střet byl skutečně o tom, kdo se stane vítězem voleb. Tím je bezesporu ODS.

Ukázalo se, že voliči se moc nerozhodují podle programů jednotlivých stran. Přestože byl program KDU-ČSL hodnocen i renomovanými médii jako nejvěcnější, nejrealnější a nejrealizovatelnější, na konečném výsledku voleb se to neprojevilo.

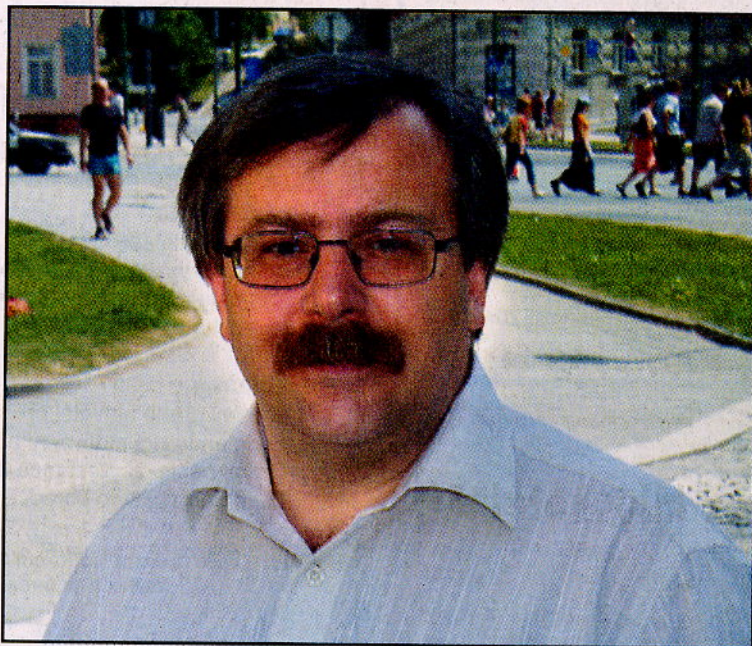
V poslední době se dost diskutuje o volebním systému i o tom, že voliči si nejsou rovni. Co si o tom myslíte?

Současný volební systém s D'Hondtovou metodou je v podstatě výsledek snahy ODS a ČSSD z dob opoziční smlouvy zavést do poměrného systému většinové prvky. Nejvýraznější se výsledný efekt projeví ve chvíli, kdy některé strany získají ve volbách hodně a ty ostatní málo procent. To se stalo právě letos. Ale o tomhle systému všichni věděli už před volbami, nikdo ho však nepochyboval.

Svoji roli sehrává i různá velikost krajů. Na Vysočině, která patří k malým krajům, jsme získali přes dvanáct procent, ale stačilo to jenom na jeden mandát. Tento fakt samozřejmě může být vnímán jako nespravedlnost, nicméně znovu opakuji, že tenhle systém jsme znali už dávno před volbami.

Počet Třebíčáků ve Sněmovně se časem neustále snižoval až na současnou neulu. Není to škoda?

Škoda to nepochybně je. Jenže ono není úplně jednoduché to ovlivnit, protože jednotlivé osobnosti na kandi-

SENÁTOR Pavel Janata času stráveného v horní komoře Parlamentu nelituje.

Foto: Luboš Janoušek

dátky zařazují strany podle svých kritérií a na základě primárních voleb. A je složité prosadit na nejpřednější volitelná místa právě trebičské občany. Přesto tentokrát někteří šanci dostat se do Sněmovny měli, bohužel to nevyšlo.

Senátorem jste už šestým rokem. Zkuste stručně říci, co vám Senát dal a co vzal.

Každopádně mi umožnil nahlédnout na nejvyšší politiku ne zprostředkovaně, ale přímo, prostě být u toho. Je to velmi cenná zkušenost oproti tomu, jak třeba politiku vnímá občan odkázaný na média. Věřte mi, není zdaleka všechno tak špatné, jak se prezentuje na stránkách novin či televizních obrazovkách. Média málokdy zajímá věcný obsah, který politika nepochybně má a také mít musí.

Co mi Senát vzal? Myslím, že nic podstatného, snad mi jen ubírá čas na rodinu. Ale i za dob mého starostování jsem se svými nejbližšími taky moc nepobýval...

Jaký je rozdíl mezi Senátem roku 2000 a roku 2006?

Když jsem se stal členem horní komory Parlamentu, vládla v zemi opoziční smlouva. V senátních volbách však výrazně uspěla Čtyřkoalice, za níž jsem kandidoval a předsedou Senátu byl zvolen Petr Pithart. V roce 2002 proběhly volby do Sněmovny, KDU-ČSL vstoupila do vlády a moje pozice senátora do té doby opozičního se změnila na senátora vládní koalice. Což je změna dost podstatná.

Jako opoziční senátor si totiž připadáte svobodnější, můžete hlasovat absolutně bez obav z toho, jestli se prosazení či odmítnutí zákona vládě hodí nebo ne, jestli jí uškodí nebo prospěje.

V současném Senátu má jasnou převahu ODS, a to podle mne není zrovna ideální stav. Senát má plnit také roli určité pojistky pro "těžké" doby, měl by tedy mít jiné složení, než má Sněmovna. Shodné rozložení sil v obou parlamentních komorách rozhodně není ku prospěchu. Převaha senátorů ODS se nyní negativně projevila při projednávání omezení imunity.

Jako místopředseda ústavně právního výboru si na nedostatek práce asi stěžovat nemůžete.

Jde o práci v nesmírně zajímavé oblasti. V tomto výboru jsem se po celou dobu zaměřoval na trestní právo a jako zpravodajci mnoha zákonů, které novelizovaly trestní řád, trestní zákon a další související zákony, se mi snad podařilo přispět k tomu, že se situace v této oblasti postupně zlepšuje.

Je škoda, že nový kodex trestního práva - nový trestní zákoník - dopadl tak, jak dopadl. Že ho nakonec Sněmovna odmítla, přestože ho nejprve schválila. Bylo v něm pro mě i pro ostatní křesťanské demokraty několik nepřijatelných věcí, ale ty jsme se v Senátu poctivě snažili odstranit. Měl jsem připravené příslušné pozměňovací návrhy. Na jejich uplatnění ale nedošlo, protože již zmíněný velký počet senátorů ODS zaujal k novému trestnímu zákoníku vyloženě negativní postoj. Zákon byl v Senátu odmítnut, aniž bychom ho mohli nějak změnit. Sněmovna potom kupodivu toto odmítnutí nepřehlasovala a tolik potřebná nová norma, na které se pracovalo bezmála deset let, spadla pod stůl.

Média před časem poměrně dost informovala o tzv. Atomovém zákonu, na jehož přípravě jste se podílel. Teď je ticho po pěšině. Proč?

Byl jsem spoluautorem novely tohoto zákona, která měla přinést více peněz obcím v okolí jaderných elektráren, tedy i na Třebíčsko. Obce měla rovněž více zapojit do rozhodování o umístění nových jaderných zařízení včetně úložišť jaderného odpadu. Tuto novelu potkal poněkud nešťastný osud, když ji letos na jaře Sněmovna ve druhém čtení vrátila do výborů, takže ji poslanci už nestačili doprojednat.

Chystám se iniciovat nové předložení tohoto prospěšného zákona hned po prázdninách.

Říká se, že poslanci a senátoři jsou odtrženi od reálného života. Jaká je vaše zkušenost?

To je záležitost vyloženě individuální. Mám pocit, že zejména u senátorů, kteří se do vyšší politiky dostali z té komunální a neztratili kontakt se svými obcemi, tento stav nehrozí. Existují přirozeně i politici, u nichž se dá jistá odtrženost od reality vysledovat. Jde hlavně o lidi, kteří vstoupili do vrcholové politiky přímo po absolvování školy, aniž si "přičichli" k životu.

Vy jste z komunální politiky nejen vyšel, ale stále se v ní pohybujete i jako člen rady města Třebíče. Pomalu končí čtyřleté funkční období rady i radniční koalice. Asi nebylo jednoduché, že?

Radniční koalice je dost široká a rozhodování v radě i v zastupitelstvu bývají výsledkem mnoha kompromisů, hledání řešení mezi různými názory a postoji stran ve městě. Za poslední čtyři roky se odehrálo mnoho zásadních změn, město také po zániku okresního úřadu převzalo řadu významných kompetencí, s nimiž se radnice dle mého názoru vypořádala velice dobře. Bezesporu se zlepšila kvalita servisu pro občany.

Okresní tisk ale poměrně často píše o korupci na trebičské radnici...

Korupce je téma věčné a mediálně zajímavé, málokdy však konkrétní.

Každé rozhodnutí se někomu líbí a někomu ne. Pokud někdo chce, může za ním vidět nejruznější věci. Faktem ale je, že já osobně jsem se s korupcí na radnici nesetkal. Mě jako radního se nikdo korumpovat nepokoušel. Nemohu samozřejmě dát ruku do ohně za ostatní radní, nicméně pravidla pro zadávání veřejných zakázek a pro rozhodování městské rady jsou detailně propracovaná a mají řadu pojištěk. Rada má devět členů, zastupitelstvo dvacet sedm, vždy rozhoduje většina.

Na podzim nás čekají dvojí volby - komunální a senátní. Na které se těšíte víc?

Rozhodl jsem se, že budu usilovat o to, abych obhájil své místo senátora. Proto se zaměřím především na senátní volby. Objevím se ovšem i na kandidátce do komunálních voleb, nikoliv však na předních místech.

Luboš JANOUŠEK